

راهبردهای تدریس

مؤلف:

منصور ذبیحی

www.ketab.ir

سرشناسه: ذبیحی، منصور، ۱۳۴۵
عنوان و نام پدیدآور: راهبردهای تدریس / مولف منصور ذبیحی

مشخصات نشر: اردبیل: محقق اردبیلی ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۲۰۹ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۰۴۰-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: تدریس

موضوع: تدریس - روش شناسی

رده بندی کنگره: LB۱۰۲۵/۳/۵۲۲ ۱۳۹۳

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۱۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۳۹۸۶۴

نام کتاب: راهبردهای تدریس

مولف: منصور ذبیحی

نشر: محقق اردبیلی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۰۴۰-۱

لیتوگرافی، چاپ، و صحافی: شیران نگار

نوبت و سال چاپ: ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

آدرس: اردبیل - سه راه دانش بازار معطری - طبقه فوقانی - کد تلفن ۲۴۰۰۸۱۲

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	فصل اول: تدریس و عوامل مؤثر در آن
۹	مفهوم و تعریف تدریس
۱۰	هدف تدریس چیست
۱۲	ویژگیهای تدریس
۲۱	عوامل مؤثر در تدریس
۴۴	خلاصه
۴۴	سئوالمهایی برای بحث
۴۵	فصل دوم: نظریه‌ها و نظریه‌های یادگیری
۴۵	یادگیری چیست
۴۶	تعریف یادگیری
۴۶	مفهوم تغییر نسبتاً پایدار
۴۶	رفتار بالقوه
۴۷	تجربه
۴۸	نظریه‌های یادگیری
۴۸	آزمایش و خطا
۴۹	قوانین نظریه ثورانداک
۵۰	نظریه شرطی سازی کلاسیک
۵۱	اجزا فرایند شرطی سازی کلاسیک
۵۳	نظریه شرطی شدن عامل
۵۴	یادگیری مشاهده‌ای
۵۵	سه طریق مؤثر الگو بر رفتار
۵۶	مراحل یادگیری مشاهده‌ای
۶۲	خلاصه
۶۳	سئوالمهایی برای بحث
۶۴	فصل سوم: اصول یادگیری و انگیزش در تدریس
۶۴	افزایش توجه فراگیران (هدایت توجه)
۶۵	عوامل مؤثر در جلب توجه

۶۵	اول عوامل خارجی
۶۶	دوم عوامل روانی
۶۷	معنی دار بودن
۶۹	ارائه نمونه
۷۰	ارتباط باز
۷۱	ارائه محرک نو
۷۳	داشتن فرصت تمرین
۷۳	آگاهی از هدف
۷۶	خلاصه
۷۶	سوالهایی برای بحث
۷۷	عمل چهارم : تدوین هدفها
۷۷	اهمیت و تعریف هدف
۷۸	منابع تهیه هدف
۸۴	هدفهای آموزشی و درسی
۸۴	روشهای بیان هدفهای آموزشی
۸۵	هدفهای رفتاری
۸۶	ویژگیهای هدفهای رفتاری
۸۸	انواع هدفهای آموزشی رفتاری
۸۹	فواید هدفهای رفتاری
۹۰	انتقاد از هدفهای رفتاری
۹۱	خلاصه
۹۱	سوالهایی برای بحث
۹۲	فصل پنجم : طبقه بندی هدفهای آموزشی و درسی
۹۲	طبقه بندی بلوم
۹۲	حیطه ی شناختی
۹۷	حیطه ی عاطفی
۹۸	حیطه ی روانی حرکتی
۱۰۰	طبقه بندی گانیه
۱۰۴	خلاصه
۱۰۵	سوالهایی برای بحث
۱۰۶	فصل ششم : الگوهای تدریس

تعریف حل مسأله (دیدگاه ثوراندایک و گانیه)	۱۰۹
۱. الگوی حل مسأله	۱۱۰
مراحل حل مسأله	۱۱۰
۲. الگوی پیش سازمان دهنده	۱۱۶
ساخت شناختی چیست	۱۱۷
یادگیری معنی دار	۱۱۸
مراحل الگوی پیش سازمان دهنده	۱۱۸
۳. الگوی عمومی تدریس	۱۲۲
مراحل مدل عمومی تدریس	۱۲۲
خلاصه	۱۲۷
سئوالات برای بحث	۱۲۹
فصل هفتم روشهای تدریس سستی	۱۳۰
روش سخنران	۱۳۰
مراحل سخنرانی	۱۳۱
روش حفظی	۱۳۶
روش پرسش و پاسخ	۱۳۷
اهداف و کارکردهای پرسش و پاسخ	۱۳۷
انواع پرسش	۱۳۸
روش ایفای نقش	۱۳۹
محاسن ایفای نقش	۱۴۰
محدودیت ایفای نقش	۱۴۱
روش بحث گروهی	۱۴۱
ویژگیهای بحث گروهی	۱۴۲
مراحل بحث گروهی	۱۴۲
محاسن بحث گروهی	۱۴۷
محدودیت بحث گروهی	۱۴۷
خلاصه	۱۴۸
سئوالاتی برای بحث	۱۵۰
فصل هشتم: روشهای تدریس نوین	۱۵۱
روش آموزش فردی	۱۵۱
هدفهای آموزش فردی	۱۵۱

۱۵۳		انواع روشهای آموزش فردی
۱۵۵		اثر بخشی یادگیری در حد تسلط
۱۵۶		مراحل یادگیری در حل تسلط
۱۶۱		روش آموزش برنامه ای
۱۶۲		مراحل آموزش برنامه ای
۱۶۴		آموزش به کمک کامپیوتر
۱۶۶		روش تدریس مفاهیم
۱۶۷		انواع مفاهیم
۱۷۰		مراحل آموزش مفاهیم
۱۷۴		روش آموزش اصول و قواعد
۱۷۵		مراحل آموزش اصول
۱۷۸		روش آزمایش
۱۸۰		مراحل روش آزمایش
۱۸۰		روش واحد کامل
۱۸۲		مراحل اجرای واحد کامل
۱۸۳		گردش علمی
۱۸۴		زمینه های گردش علمی
۱۸۴		مراحل گردش علمی
۱۸۷		خلاصه
۱۸۹		سئوالهای برای بحث
۱۹۰		فصل نهم : ارزشیابی و اندازه گیری
۱۹۰		انواع اندازه گیری
۱۹۱		تعریف اندازه گیری
۱۹۲		ارزشیابی چیست
۱۹۳		ارزشیابی ملاکی و هنجاری
۱۹۵		انواع ارزشیابی
۱۹۸		خلاصه
۱۹۹		سئوالهایی برای بحث
۲۰۰		منابع فارسی
۲۰۴		منابع انگلیسی
۲۰۶		واژه نامه انگلیسی - فارسی

در جریان تدریس، معلم کارهای زیادی انجام می دهد از جمله او صحبت می کند، اشاره می کند داستان نقل می کند، دانش آموزان را زیر نظر دارد و فعالیت آن ها را هدایت می کند، معلم به وسیله اتخاذ تدابیری توجه دانش آموزان به مطالب درسی جلب می کند و از آن ها می خواهد با دقت به درس گوش فرا دهند و درباره ی مسایل و موضوعات درسی به طور عمیق اندیشه کنند و در حل مسأله دقیق باند، مسایل را حل کنند، راه حل بهتری برای حل مسایل پیدا کنند، همچنین معلم سؤال می کند، ارزشیابی می کند، آموخته های دانش آموزان را می سنجد، به دانش آموزان نمره می دهد، همیشه از خود رفتارهای یکسان و منظمی را نشان نمی دهد یعنی رفتار او متغیر و غیر ثابت است، گاهی خوشحال است، گاهی غمگین، گاهی راحت است، زمانی قدم می زند، زمانی هم می نشیند و مراقب رفتار دانش آموزان می شود و رفتار دانش را کنترل می کند، او تکالیف شاگردان خود را بازبینی و بررسی می کند، ارزشیابی می کند، او تنبیه می کند خلاصه هدف معلم از انجام چنین کارهایی این است که تدریس را اثر بخش باشد و بتواند در فرایند تدریس و یادگیری، دانش آموزان را به فعالیت وادار و روش یادگیری چگونه یاد گرفتن را به آنها بیاموزد.

بنابر مطالب بالا برای اینکه اقله از معلم فرایند تدریس با نظم و ترتیب خاصی انجام گیرد و حالت منظم و سیستماتیک داشته باشد و تلاش های او صرف کارهای غیر واقعی و غیر اصولی نشود. لازم است از فنون و روشهای تدریس استفاده کند و تدریس را در قالب خاصی انجام دهد زیرا با استفاده از روشها و وسوهای تدریس، معلم می تواند متناسب با نیازها و علاقه ی دانش آموزان طراحی و برنامه ریزی کند. همچنین او از طریق به کارگیری روشها و فنون تدریس قادر می شود یک تدریس اثربخش و موفقی را ارائه دهد و سریعتر به هدف برسد. زیرا استفاده از فنون و مهارتهای تدریس به تدریس آموزگار و در جریان تدریس او را یاری و هدایت می کند.

بنابراین، کسی نمی تواند تنها از طریق دانش و تخصص به دیگری چیزی بیاموزد بلکه او علاوه بر دانش و تخصص باید از فنون و مهارتهای ویژه ای نیز برخوردار باشد تا در آموزش دادن به دیگران بتواند دانش و تخصص خود را به آن ها یاد بدهد، اگر هدف اساسی تعلیم و تربیت ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده است، برای این کار

روشها و فنون خاصی لازم است و فرد آموزش دهنده باید در جریان تدریس از این شیوه ها و فنون به نحو احسن استفاده کند.

از آنجا که طبیعت یادگیری بسیار پیچیده و انفرادی است، لازم است که یک معلم خوب و کارآمد از شیوه های مختلف یادگیری و تدریس مطلع باشد تا بتواند راهکارهایی را برای تدریس و آموزش انتخاب و یا طراحی کند که یادگیری را برای یک دانش آموزان و دانشجویان در کلاس آسان و امکان پذیر سازد.

کتاب حاضر بر اساس نظریه ها، اصول و تحقیقات جدید روان شناسی و علوم تربیتی طراحی و تدوین گردیده است و سعی شده است در طراحی و تدوین آن به نیازهای ضروری ملمان برای بکارگیری شیوه ها و فنون تدریس در آموزش و یادگیری توجه و نهایت خاصی مبذول شود، همچنین تلاش شده است تا روشهایی که در جریان تدریس برای هر معلم لازم است در این کتاب به تحلیل و بررسی آن پرداخته شود، متدها و روشهای نوین آموزشی روشهایی است که نیازها، علایق، رغبت ها و استعداد های فردی یادگیرندگان در آن مورد توجه قرار گرفته است.

این کتاب مرکب از ۹ فصل است که عبارتند از:

۱. بررسی تدریس و عوامل روش آن

۲. فرایندها و نظریه های یادگیری

۳. اصول یادگیری و انگیزش در تدریس

۴. تدوین هدفها

۵. طبقه بندی هدفها

۶. الگوهای تدریس

۷. روشهای تدریس سنتی

۸. روشهای تدریس نوین

۹. ارزشیابی و اندازه گیری

در قسمت آخر واژه نامه ی انگلیسی - فارسی نوشته شده است.
واژه های مذکور، عباراتی و اصطلاحاتی است که در متن از آنها استفاده شده است.